

Hoogheemraadschap van

Rijnland

Verantwoord waterbeheer

Laten we geen water gaan rondpompen

Droge voeten, schoon water

Het waterpeil in een polder wordt beheerd en geregeld door het hoogheemraadschap van Rijnland.

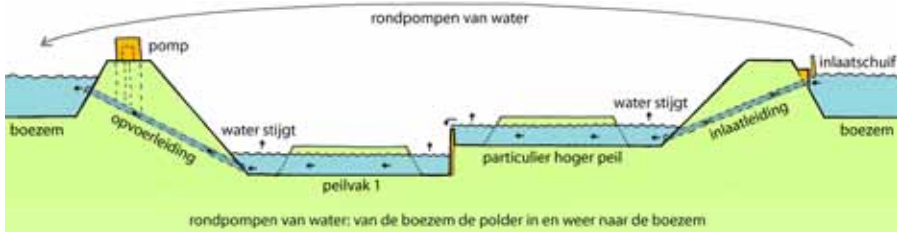
Ook particulieren hebben en bedienen, voor zichzelf, een inlaat. In deze folder informeren we u over het juiste gebruik daarvan. Samen zorgen we dan voor een verantwoord waterbeheer: niet méér water inlaten dan nodig is en dus niet gaan rondpompen.

Het waterbeheer in een notendop

Voor het handhaven van het polderpeil gebruikt Rijnland twee middelen: een inlaat om vanuit de hoger gelegen boezem water de polder in te laten stromen en een gemaal om overtollig water juist naar die boezem weg te pompen. Water inlaten is in het algemeen nodig in droge perioden en nog sterker als de gewassen veel water vragen. Het poldergemaal begint automatisch te draaien als het waterpeil, meestal door regen, stijgt. De inlaat en het gemaal kunnen ook gelijktijdig worden gebruikt; het peil is op zichzelf in orde maar als de kwaliteit van het water onder de maat is, spoelen we de polder als het ware door: we zetten de inlaat open waardoor het peil stijgt, het gemaal aanslaat en het water wordt verversd.

Niet onnodig rondpompen

Dat doorspoelen of verversen van de polder doen we natuurlijk alleen als het nodig is en dan nog gedurende een aantal uren. Het is 'dweilen met de kraan open' wanneer we dit voortdurend zouden doen. Het gemaal water naar de boezem laten wegpompen waar het kort geleden uit is gehaald, is letterlijk rondpompen. Dat kost onnodige energie, geld en slijtage. De inlaat staat dus alleen open als dat echt nodig is.

Uw eigen waterbeheer

U beheert zo'n eigen vak van de polder. Vaak is dat een sloot met een hoger peil dan in de rest van de polder. Dat peil wordt dan in stand gehouden door een stuw en met behulp van een inlaat wordt de sloot vanuit de boezem van water voorzien. Redenen voor zo'n hoger peil kunnen zijn dat de gewassen daarom vragen of als bescherming tegen paalrot bij historische gebouwen.

Verantwoord beheer

Naast Rijnland bent u in feite medebeheerder van de polder. Wij vragen u dat beheer verantwoord en weloverwogen uit te voeren. In de praktijk betekent dat alleen water inlaten als dat voor het op peil houden of het verversen nodig is. Door een inlaat die voortdurend openstaat, stijgt het peil, loopt het water over de stuw heen en verhoogt zo het peil in de hele polder. Waardoor het gemaal zonder echte noodzaak gaat draaien en het water toch wordt rondgepompt. In regenrijke perioden kan dat zelfs wateroverlast veroorzaken

omdat het gemaal dan niet alleen dat regenwater te verwerken krijgt maar ook wat overbodig is ingelaten. We vragen u dus alleen water in te laten als dat nodig is en de inlaat op tijd dicht te zetten.

Een degelijke constructie

Een inlaatleiding moet in ieder geval één goedwerkende afsluiter hebben, bijvoorbeeld een schuif die met de hand open en dicht kan worden gezet. Bij een groot hoogteverschil kunnen het er, met het oog op de veiligheid, beter twee zijn. Als het peilverschil niet groter is dan drie meter kan een automatische vlotterinstallatie handig zijn: als de vlotter aan de polderkant door een verlaagd peil zakt, gaat de schuif open, is de sloot gevuld dan sluit de gestegen vlotter de schuif weer. Een alternatief voor het vanuit de hogere boezem inlaten is het oppompen van water vanuit de polder; dit is veiliger omdat de dijk dan onaangetast blijft. Om verstoppingen te voorkomen is het nuttig aan het begin van de inlaatleiding een krooshek, gaas of iets dergelijks aan te brengen, en dat geregeld schoon te maken.

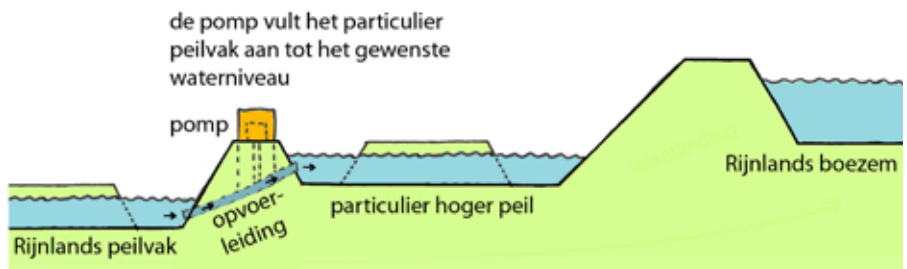
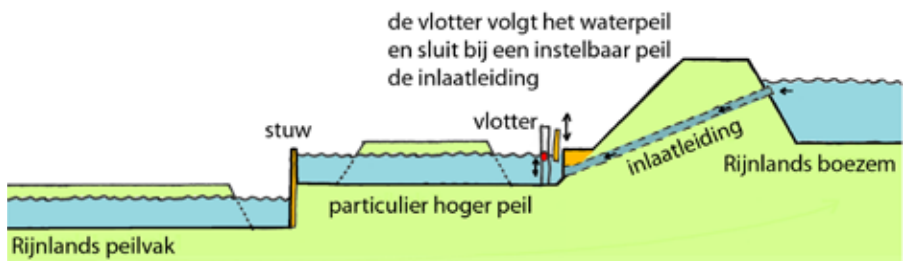
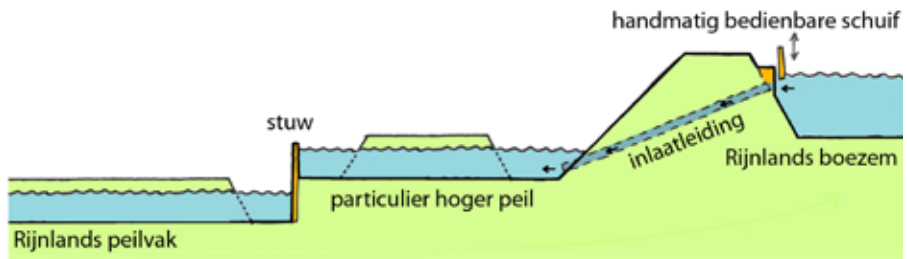

Gezamenlijk gebruik

Soms maken meerdere particulieren gebruik van één inlaat. Dan is het goed om tijdig afspraken te maken over de verdeling van kosten en onderhoudsverplichtingen. De kosten van reparatie of vervanging kunnen hoog zijn; zeker bij een groot hoogteverschil of bij een dijk met een weg daarop.

De drie mogelijkheden voor het hebben van een hoger peil zijn dus een inlaat vanuit de boezem met een handbediende schuif, een soortgelijke methode maar dan met een vlotterinstallatie en oppompen vanuit een lager poldervak. U ziet ze hier schematisch weergegeven.

Vragen en antwoorden

De polder waarin ik mijn agrarisch bedrijf heb, heeft al een aantal inlaten. Toch merk ik dat, als mijn collega's en ik gaan beregenen, het peil zakt. Is die inlaatcapaciteit dan wel voldoende?

De waterbehoefte van een polder baseren we op de daghoeveelheid om verdamping en verbruik te compenseren. Bij gelijktijdige beregening is die daghoeveelheid in een paar uur bereikt. Ook heeft water tijd nodig om zich over de polder te verspreiden. Daarom is het niet zinvol de inlaatcapaciteit te vergroten. De Rijnlandse watersysteembeheerders kunnen niet een paar keer per dag de inlaat open en dicht komen zetten en voor je het weet komt er te veel water binnen en gaan we toch rondpompen. We streven ernaar in overleg met de agrariërs vraag en aanbod zo goed mogelijk op elkaar af te stemmen.

Als Rijnland nou weet dat in een polder de capaciteit van de inlaten groter is dan van het gemaal, waarom zetten ze dan niet gewoon een groter gemaal neer?

Alle polders lozen op de boezem. Als de gemalen dat met een grotere capaciteit zouden doen, kan de boezem dat plaatselijk niet meer aan. Het boezempeil komt dan te hoog, met alle risico's voor de dijken. Bovendien zijn de afmetingen van de hoofdwatgangen ontworpen op de af te voeren hoeveelheid water. Bij vergroting van het gemaal zijn die 'aanvoerwegen' te klein en blijft het water achter in de polder lang te hoog staan. En verruiming van de watgangen is erg duur. Het tijdig dichtzetten van de inlaat is goedkoper, beter uitvoerbaar en maatschappelijk meer verantwoord.

Als de inlaat dichtzit, wordt mijn peil snel lager; dan móét ik toch wel bijvullen?

Als het peil sneller zakt dan je door verdamping zou verwachten, is de scheidende stuw waarschijnlijk lek. Die moet dan worden gerepareerd of vervangen; extra inlaten is niet de oplossing. Als de stop van het bad lekt, laat je ook niet de kraan stromen.

De inlaatleiding is 30 meter lang, die kan ik toch niet schoonmaken; kunnen jullie dat niet doen?

Rijnland onderhoudt geen particuliere zaken. U kunt daarvoor een rioleringsbedrijf inschakelen, die hebben het juiste materiaal daarvoor.

Ik heb een inlaat op een sloot met een hoger peil. Bij regen stijgt dat peil niet, waarom wilt u dan toch dat ik die inlaat dichtzet?

Het water dat u in uw vak niet gebruikt, valt dan over de stuw naar het peilvak van Rijnland. U merkt daar niets van, maar uw 'benedenstroomse' burens wel. Mogelijk stroomt er van meer plaatsen onnodig water de polder in; daardoor krijgt het gemaal meer te verwerken dan waarvoor het is ontworpen. Dit heeft een peilstijging en wateroverlast in de hele polder tot gevolg.

Ik heb een inlaat op een sloot naast mijn agrarisch bedrijf. Als ik wil gaan beregenen, heb ik dus aanvoer van water nodig, waarom kan ik de inlaat dan niet dag en nacht open laten staan?

Het water dat u inlaat maar niet gebruikt, valt over de stuw en komt in het peilvak van Rijnland terecht. Daarin stijgt dan het peil en begint, ook in droge perioden, het gemaal te draaien. Dat rondpompen is niet duurzaam en we vragen u dus de inlaat dicht te zetten als de aanvoer van water niet nodig is.

Ik heb een inlaat op een sloot met een hoger peil, dat nodig is vanwege de fundering van mijn woning. Ik begrijp dat die inlaat niet de hele dag open hoeft te staan, maar ik ben er niet altijd om hem te bedienen. Hebt u een advies?

In zo'n geval kunt u de inlaat uitvoeren met een vlotterconstructie. Daardoor gebeurt de bediening automatisch. Als het hoogteverschil niet meer is dan drie meter, kan dat met een standaardoplossing en heeft u er eigenlijk geen omkijken naar.

Hoogheemraadschap van Rijnland

Archimedesweg 1
postbus 156
2300 AD Leiden

telefoon (071) 30 63 063
fax (071) 51 23 916
post@rijnland.net

Rijnland heeft regels en richtlijnen voor het maken, hebben en inrichten van een inlaat en hoger peil. Deze staan op www.rijnland.net.

